

# نخبگان؛ تعیین کننده گرانیکاه سیاسی جهان

**سپهرغرب، گروه سیاسی:** اگر «پیشرفت علمی» را یکی از مؤلفه‌های اصلی قدرت بدانیم، آنکه «نخبگان علمی» قشری مهم در سیر پیشرفت جوامع محسوب می‌شوند. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به همین واقعیت می‌فرمایند: «امروز در دنیا ثابت شده که هیچ چیز به اندازه‌ی منابع انسانی در پیشرفت یک کشور تأثیر ندارد؛ این دیگر روشن است. اگر منابع انسانی قابل توجه و خوبی بود، کشور پیشرفت خواهد کرد.» ۲۵/۷/۱۳۹۷

بر همین اساس یکی از نقاط کلیدی در کشمکش بین قدرت‌های استکباری با سایر جوامع، تاراج این سرمایه، با ترور و حذف فیزیکی دانشمندان و نخبگان برای جلوگیری از شکسته شدن «انحصار علمی» است؛ روندی که علیه دانشمندان ایرانی و همچنین نخبگانی در سایر کشورها دنبال شده است: «دستگاه سلطه دنبال انحصار است: انحصار علمی، انحصار فناوری، انحصار داشته‌های ثروت‌آفرین، انحصار داشته‌های قدرت‌آفرین؛ لذا در یک کشوری می‌آیند دانشمندان را ترور می‌کنند -دانشمندان هسته‌ای ما را ترور کردند- اچون[ا] می‌خواهد این ثروت در این کشور نباشد... در عراق، در آن برهه‌ی سه چهار ساله‌ی که آمریکایی‌ها مستقیماً مسائل عراق را بعد از رفتن صدام به عهده داشتند، ده‌ها دانشمند عراقی ترور شدند؛ آمریکایی‌ها می‌دانستند که اگر چنانچه با نبودن صدام این دانشمندا باشند، کشور را حرکت می‌دهند، پیش می‌برند؛ [لذا] شناسایی کردند، داده‌دانه دانشمندا را ترور کردند. در جاهای دیگر هم همین‌جور است.» ۲۵/۷/۱۳۹۷

پدیده‌ی «قدرت» در جهان ریشه در تاریخ بشریت دارد و اِیسن پدیده همواره عامل اصلی برای تعیین «گرانیکاه سیاسی» در ادوار مختلف بوده است. گرانیکاه سیاسی و به تعبیری مرکز ثقل سیاسی جهان هر از گاهی تحت تأثیر عوامل و متغیرهای مختلف جابه‌جا شده و از منطقه‌ای به منطقه‌ی دیگر انتقال یافته است. کانون‌های صاحب نفوذ همواره نگران این‌جابه‌جایی و انتقال قدرت بوده‌اند و بنابراین تلاش کرده‌اند از راه‌های گوناگون از بروز این پدیده‌ی مخموم جلوگیری کنند. در یک دوره‌ی طولانی از تاریخ بشر، «توان نظامی» تعیین‌کننده‌ترین عامل در تعریف قدرت و یا گرانیکاه سیاسی جهان محسوب می‌شد. بر این اساس کانون‌های قدرت از یک سو تلاش می‌کردند از راه‌های مختلف بر توان نظامی خود بیفزایند و از سوی دیگر رقبای خود را از دستیابی به توان و قدرت نظامی بازدارند؛ این مهم‌ترین استراتژی کانون‌های قدرت در یک دوره‌ی طولانی از تاریخ تمدن بشری بوده است.

با گذشت زمان و عبور از دوره‌ی انقلاب کشاورزی و با نزدیک شدن به انقلاب صنعتی، پدیده‌ی قدرت نیز از حالت تک‌بعدی خارج شد و به فضای دو بعدی رسید. در این مرحله، قدرت بر روی دو مؤلفه‌ی مهم «توان نظامی» و «توان اقتصادی» استوار شد. در این دوره، توان نظامی به‌تنهایی عامل و به‌وجودآورنده قدرت محسوب نمی‌شد، بلکه توان اقتصادی و به تعبیری منابع اقتصادی نیز به مؤلفه‌ی قدرت افزوده شد.

با عبور از دوره‌ی انقلاب صنعتی، مؤلفه‌ی دیگری تحت عنوان «دانش» به دو مؤلفه‌ی پیشین قدرت اضافه شد. پیشرفت‌های علمی که عمدتاً با آغاز قرن

بیستم اوج گرفت، موجب شد دانش به‌خاطر نقش عمده‌ای که در تولید توان نظامی و تولید ثروت داشت، به مهم‌ترین مؤلفه‌ی قدرت تبدیل شود. علاوه بر آن، مؤلفه‌ی دانش به‌خاطر ویژگی خاص خود در کنار دیگر پیامدهای آن، توانست ماهیت قدرت را نیز تغییر دهد که البته این پدیده، تحولی عمده در مدیریت جوامع انسانی محسوب می‌شود. اینک پدیده‌هایی مانند ارتباطات، هوش مصنوعی، و سیستم‌های سایبرنتیک، هر یک وجوه جدیدی به مؤلفه‌ی دانش افزوده‌اند و از این طریق بیش از پیش در بازتعریف قدرت به ایفای نقش می‌پردازند. این وجوه جدید که نقش تعیین‌کننده‌ای در مدیریت جوامع انسانی در سطح خرد و کلان دارند، مفهوم دانش را بیش از پیش بسط داده‌اند و بر این اساس مؤلفه‌ی دانش در تبیین و تعریف قدرت، اهمیت فوق‌العاده‌ای پیدا کرده است. به تعبیری دیگر در عصر کنونی و به‌ویژه با آغاز هزاره‌ی سوم، مؤلفه‌ی دانش و وجوه منبعث از آن به‌گونه‌ای تمدن بشری را تحت استیلا و پوشش خود گرفته و با آن در هم تنیده شده که به‌راحتی می‌تواند دیگر مؤلفه‌های کانون‌های قدرت را در اختیار و کنترل خود درآورد.

بنابراین هر واحد اجتماعی و سیاسی که مؤلفه‌ی دانش را در اختیار داشته باشد، می‌تواند دیگر وجوه قدرت را نیز به کنترل خود درآورد و در نهایت توازن قسا را به نفع خود تغییر دهد. این پدیده به معنای توانایی انتقال قدرت از کانونی به کانون دیگر و یا توانایی در تغییر گرانیکاه سیاسی است.

کانون‌های قدرت از اواسط قرن بیستم با هدف حفظ برتری خود، در جهت دستیابی به فناوری‌های پیشرفته تلاش مضاعفی کرده‌اند. این تلاش و رقابت به‌حدی بوده که حتی کانون‌های قدرت را به ربودن فناوری از یکدیگر و نیز حذف نخبگان از طرف مقابل واداشته است. کشورهای غربی و مشخصاً آمریکا به‌ویژه از سه دهه پیش، اقدامات فزاینده و متعددی را برای مقابله با دستیابی دیگر کشورها به فناوری‌های پیشرفته در دستور کار خود قرار داده‌اند. برژینسکی مشاور امنیت ملی کاتر رئیس‌جمهوری پیشین آمریکا و از استراتژیست‌های برجسته‌ی این کشور که در یک دوره‌ی نسبتاً طولانی نقش تعیین‌کننده‌ی در تدوین سیاست خارجی واشگتن داشت، آوریل ۲۰۱۰ میلادی در یک سخنرانی در شورای روابط بین‌الملل در مونترال گفت: «تاکتوتن جهان به‌طور نسبی تحت سیطره‌ی غرب بوده است، ولی این وضعیت دیگر نمی‌تواند تداوم یابد... منطقه‌ی اوراسیا محور قدرت ژئواستراتژیک جهان خواهد بود...»

این استراتژیست مشهور آمریکا فوریه‌ی ۲۰۱۳ نیز در یک سخنرانی در لهستان در اظهارات صریح‌تری هشدار داد: «مرکز گرانش قدرت سیاسی در جهان در حال انتقال از غرب به شرق است.» معنای سخنان برژینسکی این بود که توازن قدرت در جهان به سود شرق در حال تغییر است و آمریکا در یک دوره‌ی نه‌چندان طولانی، بسیاری از مناطق تحت نفوذ خود را از دست خواهد داد. وی گفت: «برای ممانعت از وقوع اِیسن پدیده باید تمامی کانون‌های قدرت که می‌توانند هژمونی آمریکا را به چالش بکشند نابود و یا کنترل شوند و برای این منظور دو کار عمده باید صورت گیرد: نخست باید کشورهای ژئوپلیتیک پویا که توانایی قابل‌ توجهی در توزیع قدرت دارند، شناسایی شوند و ثانیاً با به‌کارگیری ظرفیت‌های آمریکا، این کشورها تحت کنترل درآیند.»

## ۶ نکته قرآنی از رهنمودهای مقام معظم رهبری ر دانشجویان به‌مناسبت ۱۶ آذر

ولی افسوس که ممکن نیست. در این سن، من دیگر نمی‌توانم قرآن را حفظ کنم. ۲۲/۱/۷۰
۱۲. از قرآن دستورو بگیرید. وضع جامعه خود را تکلیفی را که در مواجهه با این وضع برعهده شماست در قرآن بیابید، به آن عمل کنید تا قرآن نیز کلید آن بهشت دلنشین را به شما عطا کند. ۱۲/۱/۶۲

۱۳. قرآن به ما می‌گوید از این سختی‌ها نترسید: «ان تکونوا ثالمون فانهم یالمون کما تالمون» اگر شما از ناحیهی آسیب دشمن رنجی را تحمل می‌کنید، دشمن هم از ناحیهی مقاومت، صبر و رشادت شما رنجهایی را تحمل می‌کند؛ اما با این فرق: «و تروح من الله ما لا یروح»؛ چشم‌انداز برای شما چشم‌انداز روشن است، اما برای دشمن نه. ۱۸/۸/۵۵

۱۴. عقب‌ماندگی کشورهای اسلامی را ببینید؛ قرآن عجب افتادی داریم، باید اینها را جبران کنیم. اگر جوان مسلمان با قرآن انس پیدا کند و فرصت دتیر در قرآن را به خود بدهد، بسیاری از شبهات دشمنان بی‌اثر خواهد شد. البته همه دستگام‌های فرهنگی کشور باید کمک کنند. ۲۸/۶/۸۰

۱۵. انس به قرآن، یعنی قرآن را خواندن و باز خواندن و باز خواندن و در مفاهیم قرآنی تدبر کردن و آنها را فهمیدن... اگر در ایات قرآن تأمل بکنیم، اراده و استقامت ما قوی‌تر و بیشتر از این خواهد شد. همین آیات قرآنی است که توانست در روزگاری، انسان‌هایی را تربیت کند که با دنیای کفر و ظلمات بستیزند. همین معارف است که ملت بزرگ ما را وادار کرد و مجهز نمود که با دنیای مدرن مظلّم جاهلیت -جاهلیت مدرن و جاهلیت قرن بیستم- مقابله کند. ۱۴/۶/۶۸

۱۶. امروز ملت ایران به برکت قرآن، در تمام قضایای خود، اعم از مسایل داخلی و سیاست خارجی، کوچک‌ترین توجهی به رأی و نظر مستکبرین مداخله‌گر ندارد و در مقابل آنان ایستاده است. ۱۹/۹/۷۷

۱۷. برادران! شماها چرا قرآن را حفظ نمی‌کنید؟ شماها جوانید. والله مکرر اتفاق افتاده که با خودم فکر کرده‌ام و گفته‌ام که اگر ممکن باشد، هر چه دارم، بدهم و حفظ قرآن را بگیرم؛

بدون تردید از جمله سیاست‌هایی که واشگتن برای حفظ تفوق همه‌جانبه‌ی خود در پیش گرفته، ممانعت از دستیابی دیگر کشورها به فناوری‌های پیشرفته است. «جذب» و یا «حذف» نخبگان و دانشمندان دیگر کشورها از سویی غرب و مشخصاً از سوی آمریکا سیاستی است که قطعاً در راستای جلوگیری از پیشرفت‌های علمی دیگر کشورها صورت می‌گیرد.

از دیدگاه غرب در راستای اجرای این سیاست، دانشمند خودی و غیرخودی مطرح نیست؛ هر دانشمندی از هر ملیتی اگر در جهت منافع آنان نباشد، حذف می‌شود. در این راستا طی دهه‌های گذشته دانشمندان بسیاری از نقاط مختلف جهان از شرق تا غرب به طرق گوناگون حذف شده‌اند. پس از این کشور ترور و یا به‌طور مشکوکی ناپدید شدند. در دوره‌ی جمال عبدالناصر رئیس‌جمهوری اسبق مصر، تعدادی از دانشمندان غربی که در این کشور به فعالیت مشغول بودند به طرز مشکوکی کشته و حذف شدند. همچنین بسیاری از دانشمندان غربی از آمریکا، استرالیا، کانادا، آلمان، انگلیس و... طی دهه‌های گذشته به‌طور مشکوکی کشته شده‌اند. در این میان ایران نیز از این روند مستثنا نبوده و تعدادی از دانشمندان هسته‌ای در سال‌های گذشته توسط سرویس‌های خارجی بیگانه به شهادت رسیدند.

مصادیق متعددی می‌توان درخصوص حذف فیزیکی دانشمندان و نخبگان مختلف جهان ذکر کرد که هر یک از آنان می‌توانستند نقش مهمی در به خطر انداختن منافع کانون‌های استکباری داشته باشند.
**دوید کلد**
دکتر دوید کلدی در سال ۲۰۰۳ به‌عنوان متخصص سلاح‌های بیولوژیکی برای وزارت دفاع انگلیس کار می‌کرد. وی در آن زمان اعلام کرد دولت انگلیس اطلاعاتی غلط پراپامون و جلا سلاح‌های کشتار جمعی در عراق منتشر می‌کند. هنگامی که تونی بلر نخست‌وزیر وقت انگلیس متوجه شد که دکتر کلدی منشأ این افشاگری است، یک کمیته‌ی

### دوید کلدی

دکتر دوید کلدی در سال ۲۰۰۳ به‌عنوان متخصص سلاح‌های بیولوژیکی برای وزارت دفاع انگلیس کار می‌کرد. وی در آن زمان اعلام کرد دولت انگلیس اطلاعاتی غلط پراپامون و جلا سلاح‌های کشتار جمعی در عراق منتشر می‌کند. هنگامی که تونی بلر نخست‌وزیر وقت انگلیس متوجه شد که دکتر کلدی منشأ این افشاگری است، یک کمیته‌ی

### دانشمندان ققط

سه دانشمند که بر روی یک پروژه کار می‌کردند، در سال ۲۰۱۳ به طرز مشکوکی مردند. آنان

روی تأثیرات زیست‌محیطی گرم شدن زمین کار می‌کردند. پیتز وادهام که از گروه آنان بود، معتقد است این سه دانشمند توسط صاحبان صنایع نفتی در آمریکا کشته شده‌اند.

### پروژه جنگ ستارگان

در دهه‌ی ۸۰ میلادی، رونالد ریگان رئیس‌جمهوری وقت آمریکا برنامه‌ی دفاعی‌ای را تحت عنوان جنگ ستارگان مطرح کرد که بر اساس آن، موشک‌های احتمالی شلیک‌شده از سوی اتحاد جماهیر شوروی توسط لیزر، رهگیری و هدف قرار گیرند. بین سال‌های ۱۹۸۲ تا ۱۹۹۰ میلادی ۲۵ دانشمند انگلیسی که جناح انگلیسی این پروژه را تشکیل می‌دادند به طرز مشکوکی مردند. گرچه در برخی محافل گفته شد که این دانشمندان احتمالاً از سوی شبکه‌ی جاسوسی شوروی کشته شده‌اند، ولی برخی کنونی و معتقد بودند که آنان توسط نیروهای اطلاعاتی کشور خودشان کشته شده‌اند؛ زیرا بسیاری از کارشناسان در همان زمان اعلام کردند که این پروژه به‌لحاظ عملی قابلیت اجرایی ندارد اما واشگتن و لندن این نظر کارشناسی را قبول نداشتند. این پروژه در نهایت به سرانجام نرسید. برخی تحلیلگران معتقد بودند که این پروژه با هدف تشدید مسابقه‌ی تسلیحاتی و به‌منظور فرمایش توان اقتصادی اتحاد شوروی از سوی ریگان اعلام شده بود.

### ترور دانشمندان روسی

ولادیمیر کروشنوف و الکسی بروشلینسکی دو تن از دانشمندان روسی که در زمینه‌ی میکروپزشناسی کار می‌کردند، در اوایل سال ۲۰۰۲ میلادی به قاصه‌ی دو هفته از یکدیگر در مسکو کشته شدند. بروشلینسکی که عضو آکادمی علوم روسیه بود، ۲۸ ژانویه آن‌فرد مورد ضرب‌وشتم قرار گرفته بود که کشته شد. پس از گذشت دو هفته از این واقعه، کروشنوف، ۸ فوریه هنگام قدم زدن به سوی منزل خود به قتل رسید و در خیابان رها شد. او در هنگام مرگ، رئیس مرکز میکروپزشناسی دانشگاه پزشکی روسیه بود. دلایل قتل هیچ‌گاه روشن نشد.

### قتل نظریه‌پرداز «هجومشی سرد»

دکتر اوژن مالوف دانشمند آمریکایی که طرف‌دار نظریه‌ی «جوش سرد» بود، ماه مه ۲۰۰۴ میلادی در مسیر منزل یبلاقی توسط دو تن به‌شدت مضروب شد و به قتل رسید. وی بر روی نظریه‌ی جوش سرد کار می‌کرد. بر اساس این نظریه، واکنش هسته‌ای در دمای اتاق رخ می‌دهد. تلاش شد قتل وی ناشی از یک سرقت وانمود شود.

### مقابله با پروژه موشکی مصر

اواخر دهه‌ی ۱۹۵۰ میلادی، مصر با کمک دانشمندان آلمانی که گفته می‌شد از افسران پیشین حزب نازی بودند، یک برنامه‌ی موشکی باسلکتیک را رانده‌اند کرد. ژوئیه‌ی ۱۹۶۲ جمال عبدالناصر برای یک مانور نظامی دو موشک را آزمایش کرد. این موشک‌ها می‌توانستند جنوب بیروت را هدف قرار دهند. موساد در عملیاتی با نام «داموکلس» تلاش کرد دانشمندان آلمانی را م‌رغوب کند. یک تن از دانشمندان در سپتامبر همان سال (دو ماه بعد از مانور) کشته شد. خانواده‌ی این دانشمند نیز مورد تهدید قرار گرفتند. نوامبر همان سال چند بمب برای

## مشکلات اقتصادی آمریکا را به ضعف می‌کشاند

جواد قائدی

بدون حمله، خدامت با دلایلی از آن خبری کرده و دلار بی‌بهره‌ی شما را به این کشورها منتقل می‌کند و با گرداندن پول ملی خود در کشورهای دیگر، از تورم ایجادشده به‌خاطر پول بدون پشتوانه، جلوگیری می‌کند.

۶- رواج مصرف‌گرایی میان مردم جامعه:
آمارها نشان می‌دهد که آمریکا با شش درصد از جمعیت جهان، حدود ۷۵ درصد از صنعت تبلیغات جهان را در دست دارد؛ بسیاری از این تبلیغات در جامعه خود آمریکا نیز منتشر شده و طبیعتاً چون از جنس، زبان و فرهنگ آمریکا نیز هست، ناخودآگاه مخاطب آمریکایی را جذب می‌کند. این تبلیغات با استفاده از شگردهای روانشناسی به همراه فیلم‌ها و سریزهایی و... ساخته می‌شوند. همان‌طور که مشاهده می‌کنید، این تبلیغات در جذب مشتری نیز بسیار موفق بوده‌اند.

در حقیقت بسا تبلیغات نیاز کاذب در جامعه ایجاد شده و تولیدکنندگان و تبلیغ‌کنندگان سعی می‌کنند تا کالای خود را به مردم، خصوصاً طبقه متوسط جامعه بفروشند؛ چراکه قنیر توانایی خرید ندارند و یک درصد مردم نیز کالاهای فوق‌الذکر، هرروز بیشتر از دیروز اقتصاد را در سفلای می‌کنند، در این میان طبقه متوسط جامعه هدف تبلیغات قرار می‌گیرد.
۷- امر مصرف غذاهای آماده و فوری، استفاده از خودروهای لوکس و پرمصرف، استفاده از لوازم لوکس در خانه‌ها و ساختمان‌های تجاری، اداری و...، ترویج خرید آنلاین، استفاده از لوازم آرایشی (حدود ۲۰ میلیارد دلار در سال) و... ازجمله علّامه نشان‌دهنده مصرف‌گرایی در جامعه آمریکا است. این مصرف‌گرایی باعث ایجاد انبوه زباله، آلودگی محیط‌زیست خصوصاً هوا و از بین رفتن منابع مالی کشور برای تهیه مواد اولیه و... می‌شود.

مسائل گفته‌شده دلایلی حاکم بر افول اقتصاد آمریکاست که البته تعدادی از دلایل نشانه‌های این افول بوده و موارد زیاد دیگری هم دراین‌باره وجود دارد؛ اما نکته اینجاست که با توجه به مطالب فوق‌الذکر، هرروز بیشتر از دیروز اقتصاد آمریکا رو به ویرانی رفته و میزان بدهی‌ها و هزینه‌هایش با توجه به سیاست دولت‌های مختلف (این دولت‌ها سیاست‌های اقتصادی مشابهی را پیش گرفته‌اند)، روزبه‌روز بیشتر می‌شود.

### حذف دانشمندان عراقی

پس از حمله‌ی آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳، اغلب دانشمندان عراقی با روش‌های مختلف مورد تهدید قرار گرفته، ربوده شده و یا کشته شدند. بنا بر اعلام وزارت علوم عراق، از زمان حمله‌ی آمریکا تا قبل از ژانویه‌ی ۲۰۰۷ میلادی، حدود ۳۰۰ استاد دانشگاه و دانشمند عراقی در این کشور کشته شده‌اند. در چنین فضایی از رعب و وحشت، از فوریه تا اوت ۲۰۰۶ میلادی بیش از ۳۲۵۰ دانشمند و دانشگاهی از عراق گریخته‌اند. این در حالی است که بنا بر اعلام شبکه‌ی الجزیره، حمله‌ها با همکاری نیروهای اشغالگر آمریکایی پس از حمله به عراق، حداقل ۵۳۰ دانشمند و استاد دانشگاه را در عراق ترور کرد.

حذف نخبگان از سوی قدرت‌های استکباری فقط به دانشمندان و پژوهشگران علمی منحصر نمی‌شود، بلکه هر یک از افراد برجسته در حوزه‌های مختلف که با کانون‌های قدرت هماهنگ نباشند و از اقداماتشان به‌نوعی موجودیت قدرت‌های بزرگ را به خطر اندازد، مشمول قاعده‌ی حذف می‌شوند.

• حذف روزنامه‌نگار آلمانی

اودو وولفکوت روزنامه‌نگار آلمانی ۱۰ ماه پس از افشای همکاری سرویس‌های اطلاعاتی آلمان و سیا کشته شد. وی مدعی شده بود که سرویس اطلاعاتی آلمان، روزنامه‌نگاران را ترغیب می‌کند که مقالاتی به طرف‌داری از ناتو بنویسند. این روزنامه‌نگار آلمانی در کتاب خود تحت عنوان «خرید روزنامه‌نگاران» از جزئیات روش‌های تبلیغاتی رسانه‌ای آمریکا و ناتو بهره برداشت. وی در این کتاب می‌نویسد: «چنانچه کسی با آنان همکاری نکند، شرایط کاری را برایش دشوار می‌کنند.» وی مدعی شد که اکثر روزنامه‌نگاران در آمریکا و اروپا این فعالیت را به‌صورت غیررسمی انجام می‌دهند. وی مدعی شده بود که سیا به او دستور داده مقالاتی بنویسد مبنی بر اینکه معمر قذافی درصدد ساخت کارخانه‌هایی برای تولید گازهای سمی بوده است. علت مرگ وی، حمله‌ی قلبی اعلام شد، ولی بسیاری از همکارانش بر این باورند که کتاب پرفروش وی عامل مرگش بوده است.

در واقع قدرت‌های استکباری بسر این باورند که زیر با حذف نخبگان و دانشمندان کشورهایی که زیر چتر آنان قرار نمی‌گیرند، می‌توانند از شکل‌گیری کانون‌های صاحب نفوذ جدید ممانعت به عمل آورند. نکته‌ی آخر این پدیده «انتقال قدرت» امری محتوم است که فقط تحت تأثیر مؤلفه‌های شناخته‌شده قدرت نیست. حذف نخبگان ممکن است از سرعت این روند بکاهد ولی قطعاً نمی‌تواند آن را متوقف کند. نظریه‌پردازان متعددی در زمینه‌ی پدیده‌ی انتقال قدرت، به کسندوکاو پرداخته‌اند و تمامی آنان، انتقال قدرت از غرب به شرق و تغییر گرانیکاه قدرت در جهان را حتمی می‌دانند. در حرکت تمدن بشری به سوی تکامل، لاجرم این قدرت‌های استکباری هستند که حذف می‌شوند. این مهم‌ترین و اصلی‌ترین مؤلفه در تبیین قدرت است.